

**UCHWAŁA NR VII/63/2024
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 27 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino na lata 2024–2029**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino na lata 2024-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Somonino.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXX/319/2021 z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Somonino na lata 2021- 2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Sołtysek

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino na lata 2024-2029 Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie Gminy Somonino obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Somonino na lata 2021- 2025, zwany dalej „Programem”, przyjęty uchwałą Nr XXX/319/2021 Rady Gminy Somonino z dnia 27 października 2021 r. W związku z nowelizacją ww. ustawy, konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Somonino Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino na lata 2024–2029. Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc domową. Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań. Podstawę Programu stanowi diagnoza problemu przemocy i jego rozmiarów na terenie Gminy Somonino. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do uchwały Nr VII/63/2024
Rady Gminy Somonino
z dnia 27 listopada 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE SOMONINO NA LATA 2024- 2029**

Somonino 2024

WPROWADZENIE

Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, a zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny dotknięte przemocą domową pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy.

Przemoc domowa, w dzisiejszym rozumieniu jest zjawiskiem społecznym, które towarzyszy ludzkości od początku istnienia rodziny jako instytucji. Akceptowalność tego zjawiska na przestrzeni wieków była różna. Natomiast nie ma wątpliwości, że przemoc występowała w usankcjonowanych społecznie związkach i dotyczyła zwykle osoby najsłabsze, tj. dzieci, kobiety, osoby niepełnosprawne czy starsze. Patriarchalny model rodziny wykształcony przez lata sprawiał, że zwykle i stosującymi przemoc byli mężczyźni. Jednak z czasem zaczęła się zmiana społecznego podejścia do oceny stosowania przemocy. Miał na to wpływ rozwój praw człowieka, w szczególności kobiet i dzieci. Coraz częściej wskazywano, że przemoc wobec osób najbliższych jest niedopuszczalna i winna podlegać karze. Polskie prawo bardzo wyraźnie wskazuje, że krzywdzenie osoby najbliższej jest przestępstwem i jak każde inne podlega karze. Każda osoba doznająca przemocy domowej ma prawo do ochrony, a przede wszystkim do powstrzymania i przerwania przemocy.

Osoba doznająca przemocy domowej ma za sobą na ogół wiele przykrych i trudnych doświadczeń, jednocześnie doświadczać może poczucia bezskuteczności własnych działań, które miałyby przerwać przemoc, a także może doznawać wielu trudnych doświadczeń ze strony instytucji mających na celu przeciwdziałać zjawisku przemocy domowej. Należy, dodać, iż doświadczanie każdego rodzaju przemocy prowadzi do powstania poważnych problemów fizycznych i emocjonalnych.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 9 marca 2023 r. wprowadza konieczność zmian w przepisach z zakresu przeciwdziałania przemocy, które mają spowodować poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej a także jakość świadczonych usług.

W myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) przemoc domowa jest definiowana jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego.

Przemoc domowa przybiera różne formy i rzadko ma charakter jednorazowy. Specyfiką zjawiska przemocy domowej jest między innymi występowanie silnych więzi między osobą stosującą i osobą doznającą przemocy, niepubliczny charakter zachowań przemocowych oraz fakt naruszania dobra osób będących świadkami przemocy. Stąd w myśl art. 2 ust. 2 ww ustawy małoletni będący świadkiem przemocy jest traktowany jako osoba doznająca przemocy. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej została stworzona także w celu ochrony osób, które w potocznym rozumieniu nie tworzą rodziny, gdyż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. g osoba

doznająca przemocy może być to osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, a także zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami przepisów prawa należy ponownie nadać ramy i zdefiniować system przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w naszej gminie, określić dostępne zasoby, wyznaczyć kierunki działania instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wskazać realne cele działań odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom.

Celem strategicznym Programu jest:

- przeciwdziałanie przemocy domowej
- ochrona osób doznających przemocy domowej i świadków przemocy domowej
- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób doświadczających przemocy
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania ukierunkowane na:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej
- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej
- oddziaływanie na sprawców przemocy
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej
- edukację i profilaktykę mieszkańców gminy.

Odbiorcy Programu:

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Somonino, w tym:

- osób zagrożonych przemocą domową
- osób doświadczających przemocy domowej
- osób stosujących przemoc domową
- świadków przemocy domowej
- podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej
- społeczności lokalnej

Realizatorzy Programu:

Program będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Somoninie;
- Urząd Gminy w Somoninie;
- Komendę Powiatową Policji w Kartuzach;
- Posterunek Policji w Somoninie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach;

- Gminną Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somoninie;
- Placówki leczenia odwykowego, w tym Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Żukowie;
- Sąd Rejonowy w Kartuzach;
- Prokuraturę Rejonową w Kartuzach;
- Placówki oświatowe,
- Placówki służby zdrowia;
- Organizacje pozarządowe;
- Inne podmioty.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Somonino przygotowanym na podstawie danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny na przestrzeni lat 2019-2023 oraz na podstawie dostępnych raportów badań i analiz. Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy na terenie gminy. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino przygotowano na lata 2024-2029. Zakreślone w nim cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom.

Prawo do ochrony przed przemocą domową jest jednym z obowiązków państwa, którego zaniechanie może być uznane za naruszenie praw człowieka. Ustawodawca stworzył system przeciwdziałania przemocy domowej, wprowadzono także m.in. ustawową definicję przemocy domowej oraz dokonano podziału zadań pomiędzy wszystkie szczeble samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania temu zjawisku. Wydaje się bowiem, że jedynie regularna międzysektorowa współpraca wielu instytucji (ośrodków pomocy społecznej, służb mundurowych, organizacji pozarządowych, sądownictwa, oświaty, ochrony zdrowia, etc.) może być przyczynkiem do realnego zmniejszenia liczby dokonywanych aktów przemocy w środowisku domowym. Wdrożenie w życie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

I. PODSTAWY PRAWNE

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1283 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.)
6. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232)

II. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa następujące zadania dla samorządu gminnego:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Rodzina jest pierwszą podstawową grupą społeczną mającą największy wpływ na rozwój człowieka. To w niej kształtuje się osobowość i rozwija tożsamość. To w niej utrwalane są nasze postawy, adaptowane normy społeczne i moralne. Na ich podstawie wypracowywane są wzory zachowań i sposoby radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych. Rodzina, tak jak każda grupa społeczna tworzy własną historię i rządzi się własnymi wypracowanymi utrwalconymi wzorami zachowań, mechanizmami obronnymi, które nie zawsze wpływają na poprawność funkcjonowania jej członków zarówno wewnątrz rodziny, jak i w społeczeństwie.

Prawidłowe relacje w rodzinie, oparte m.in. na wzajemnym szacunku, dbaniu o potrzeby, jak również emocjonalne przyjęcie procesu zmian nieustannie w nich zachodzących - to podstawa prawidłowego funkcjonowania i rozwoju wszystkich członków rodziny. Każda z sytuacji problemowych w rodzinie rozwiązywana jest z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich osób, dając tym samym możliwość rozwoju, poczucia sprawstwa ale i bezpieczeństwa. Każdy członek rodziny spełnia swoją rolę. Istotną kwestię stanowi podział m.in. władzy, która w ręku opiekunów ma za zadanie zapewnić rozwój i bezpieczeństwo. Stąd pojęcie struktury w grupie społecznej jaką jest rodzina ma ogromne znaczenie.

Elementy „struktury” czy „władzy” funkcjonują również w rodzinach mających charakter dysfunkcyjny. Do takich należą i te w których dochodzi do przemocy i to ona wpływa na relacje oraz funkcjonowanie poszczególnych jej członków. Przemoc definiowana jest

poprzez różne dziedziny nauki, stąd często określana jest jako wieloaspektowa. Każdorazowo widziana jest jednak jako intencjonalne działanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Przemoc domowa jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Literatura dotycząca tej problematyki jest bardzo bogata – można spotkać wiele definicji przemocy domowej. Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przemoc to: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”*

Tak więc w prawnym rozumieniu przemoc nie dotyczy tylko członków rodziny, ale również tych osób, które pozostają ze sobą w relacji zależności poprzez wspólne zamieszkiwanie. Często przejawy przemocy domowej są spektakularne i wówczas nie ma żadnych wątpliwości w jej rozpoznawaniu. Potrzebne jest jednak określenie praktycznych kryteriów wskazujących na obecność przemocy w bardziej złożonych przypadkach. Zatem w przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób krzywdzący dla innych członków rodziny. Dodać należy, że przemoc zawsze towarzyszy relacja zależności. Ta dysproporcja sił jest też czynnikiem, który odróżnia konflikt od zjawiska przemocy. W konflikcie mamy bowiem do czynienia z wyrównanymi siłami dwóch stron.

Zaznaczyć trzeba, że zachowania przemocowe nie zawsze są przestępstwem i łamią prawo karne. Zawsze jednak naruszają prawa drugiej osoby do szacunku, godności, odpoczynku, intymności, autonomii, samostanowienia o sobie i swojej rodzinie oraz prawo do błędów. Przed zawiadomieniem prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa należy dobrze rozeznaczyć się w sytuacji rodziny by upewnić się, że dane zachowanie sprawcy wypełnia znamiona przestępstwa. Zbyt pochopne uruchomienie sprawy karnej często kończy się jej umorzeniem, a to z kolei powoduje wzrost poczucia bezkarności sprawcy i spadek wiary osoby krzywdzonej w poprawę swojej sytuacji. Ponadto warto zaznaczyć, że w doktrynach prawnych ustawodawca dąży do ochrony ofiary przez kreowanie norm prawnych pełniących funkcję represyjną względem sprawcy, jak i służących jego separacji od ofiary. Proponuje także rozwiązanie rozstrzygnięcia konfliktu na drodze dobrowolnych mediacji czy negocjacji. Pozwala także na uzyskanie przez ofiarę rekompensaty od sprawcy (sprawy cywilne i sprawy karne).

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

- **jest intencjonalna** – stanowi zamierzone działanie (lub zaniechanie działania) ukierunkowane na drugiego człowieka. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary,
- **siły są nierówne** – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tę wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna czy relacja dziecko - rodzic. Owo wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemocy domowej,

- **narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię sił i władzy i narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do godności, szacunku czy nietykalności cielesnej,
- **powoduje cierpienie, ból i krzywdy moralne** – sprawca naraża życie i zdrowie ofiary na poważne szkody, w tym szkody przeżywane bardzo subiektywnie. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara traci zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną.

- **Przemoc fizyczna** - wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej;
- **Przemoc psychiczna** - umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych;
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;
- **Przemoc ekonomiczna** - działania prowadzące do całkowitego finansowego Ogół działań mających na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy;
- **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Stosunkowo nową formą przemocy jest **Cyberprzemoc** (przemoc elektroniczna) – stosowana poprzez: prześladowania, zastraszania, nękanie, wyśmiewanie innych z wykorzystywaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.

Wyżej wymienione formy niewłaściwego traktowania drugiego człowieka w zasadzie nie występują osobno. Przemocy fizycznej najczęściej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc seksualna często współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną.

Na przemoc domową można patrzeć z różnych punktów widzenia przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną:

- **Perspektywa indywidualna** - to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy.
- **Perspektywa systemowa** - to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.
- **Perspektywa społeczna** - to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy oraz czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- **Faza I - budowania napięcia** - istotą tej fazy cyklu jest stopniowy wzrost napięcia i agresywności sprawcy, pojawiają się w niej doraźne i mało dotkliwe incydenty przemocy, dochodzi do usprawiedliwiania i minimalizowania zachowań przemocowych;
- **Faza II - eskalacji gwałtownej przemocy** - zagrażającej zdrowiu i życiu ofiary, tę fazę charakteryzuje wymykająca się spod kontroli agresja; akty przemocy w tej fazie mogą zagrażać życiu ofiary, często u osoby doznającej przemocy dochodzi do dysocjacji, co ułatwia przetrwanie bólu i grozy;
- **Faza III - tzw. miesiąca miodowego** - nasycona wzmożoną uprzejmością i skrucą dominantą, w którym przeważa poczucie winy i żalu, zmiana w funkcjonowaniu

sprawcy powoduje, że ofiara ma nadzieję na możliwość trwałej zmiany; zazwyczaj jest to złudne wrażenie. Proces wiktylizacji ukazuje, że ofiary często tkwią w krzywdzącym związku latami. Proces ponownej nadziei, rozczarowania i poczucia własnej bezradności wzmacnia patologiczną relację.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jest świadomość, że:

- najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doświadczającej krzywdy i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
- zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy można wyodrębnić pewien zespół cech charakterystycznych:

- niska samoocena,
- bierne mechanizmy radzenia sobie,
- wysoka zależność od partnerów,
- niepokój i depresja,
- izolacja społeczna,
- zinternalizowane poczucie winy,
- podporządkowanie się,
- ambiwalentne poczucie lojalności – ofiara często chce zatrzymać przemoc, ale jednocześnie chce utrzymać relację ze sprawcą,
- zniekształcone atrybucje – irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań sprawcy,
- nadużywanie alkoholu i narkotyków,
- choroby związane ze stresem.

Pośród członków rodziny, w której dochodzi do przemocy charakterystyczne są postawy takie jak: dominacja i uległość. Każdorazowo, gdy spotykamy się ze zjawiskiem przemocy mamy do czynienia ze zjawiskiem zależnym od udziału człowieka, co oznacza, że jest on zdolny do radzenia sobie ze złością, która czyni go sprawcą. Każdy człowiek ponosi odpowiedzialność za to co robi z pojawiającym się u niego uczuciem złości. Przyjmowanie postawy przepełnionej agresją oraz wyrażanie jej poprzez stosowanie przemocy ma niejednokrotnie swój początek w przekazie międzypokoleniowym. Nie należy jednak normy tej uogólniać.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeksu karnego, który stanowi:

- § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.
- § 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
- § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub § 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Najczęściej podejmowanymi oddziaływaniami na rzecz pomocy ofiarom są:

- interwencja,
- udzielanie schronienia,
- informacja,
- edukacja,
- wsparcie emocjonalne,
- wsparcie psychologiczne,
- terapia,
- pomoc prawna,
- pomoc pedagogiczna,
- pomoc materialna.

W ramach procedury *Niebieskie Karty* Zespół Interdyscyplinarny, bądź grupa diagnostyczno-pomocowa na podstawie art.12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz na podstawie art.304 § 2 kodeksu postępowania karnego zawiadamia prokuraturę lub policję o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej na podstawie art. 12a nadaje uprawnienie związane z procedurą postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą. Decyzję tę podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

Kolejnym przykładem działań podejmowanych zgodnie z zasadą niesienia profesjonalnej pomocy jest systematyczny monitoring sytuacji w rodzinie. Dzięki temu możliwa jest weryfikacja, kontynuacja wsparcia oraz ciągła aktualizacja planu pomocy.

IV. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOMONINO

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Ze względu na specyfikę zjawiska oszacowanie skali problemu nie jest zadaniem łatwym. Trudno jednoznacznie określić liczbę osób doświadczających przemocy, które w wielu przypadkach nie ujawniają problemu, a co za tym idzie nie składają zawiadomienia o przestępstwie. Dzieje się tak z różnych powodów m.in. z obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, a także chęci ochrony sprawców, z poczucia wstydu i obawy przed wykluczeniem społecznym. Przedstawione czynniki powstrzymujące przed składaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy domowej, odgrywają szczególną rolę w obliczu czynów popełnianych przez osoby bliskie i znajome. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy domowej pozostaje nieujawniona.

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Somonino została przeprowadzona na podstawie danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny. Zaprezentowane dane statystyczne zebrane zostały w wyniku przeprowadzenia przez Zespół Interdyscyplinarny w Somoninie analizy procedur „Niebieskie Karty”, realizowanych w latach 2019-2023. Analizie poddano dane zastane z wykorzystaniem dostępnym materiałów źródłowych, obejmujących teczkę rodzin, dla których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

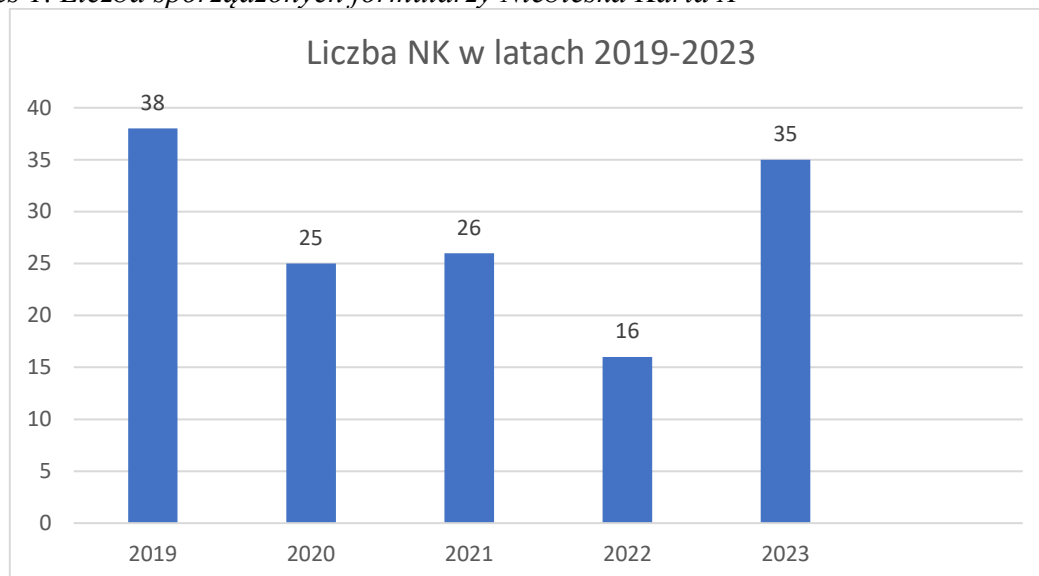
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Somonino został powołany w kwietniu 2011 roku. Od tego czasu gromadzi dane statystyczne dotyczące ujawnionych przypadków stosowania przemocy w rodzinie w oparciu o prowadzoną procedurę Niebieskie Karty.

Na terenie Gminy Somonino występuje problemem przemocy domowej. Dokładne oszacowanie skali zjawiska przemocy jest dość trudne. Znaczna liczba osób oświadczających przemocy w dalszym ciągu nie zgłasza tego faktu, co utrudnia jednocześnie oszacowanie skali i charakteru tego problemu. Główną przyczyną jest kontekst społeczny problemu oraz dyskomfort ofiar związanych z dysfunkcją rodziny. W społeczności wiejskiej często nadal występuje przekonanie, iż przemoc jest prywatną sprawą rodziny i w takiej sytuacji służby nie mają prawa i obowiązku podejmowania interwencji.

Wypełnienie przez uprawnione do tego podmioty formularza Niebieska Karta część A inicjuje wszelkie działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba sporządzonych Niebieskich Kart jest dosyć zróżnicowana, z zauważalnym wzrostem w latach 2019 i 2023. W latach 2020–2022 obserwujemy spadek liczby sporządzonych Niebieskich Kart, co w znacznej mierze zostało spowodowane pandemią koronawirusa i związanymi z tym obostrzeniami dla społeczeństwa.

Szczegółowe zestawienie przedstawia wykres nr 1.

Wykres 1. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta A

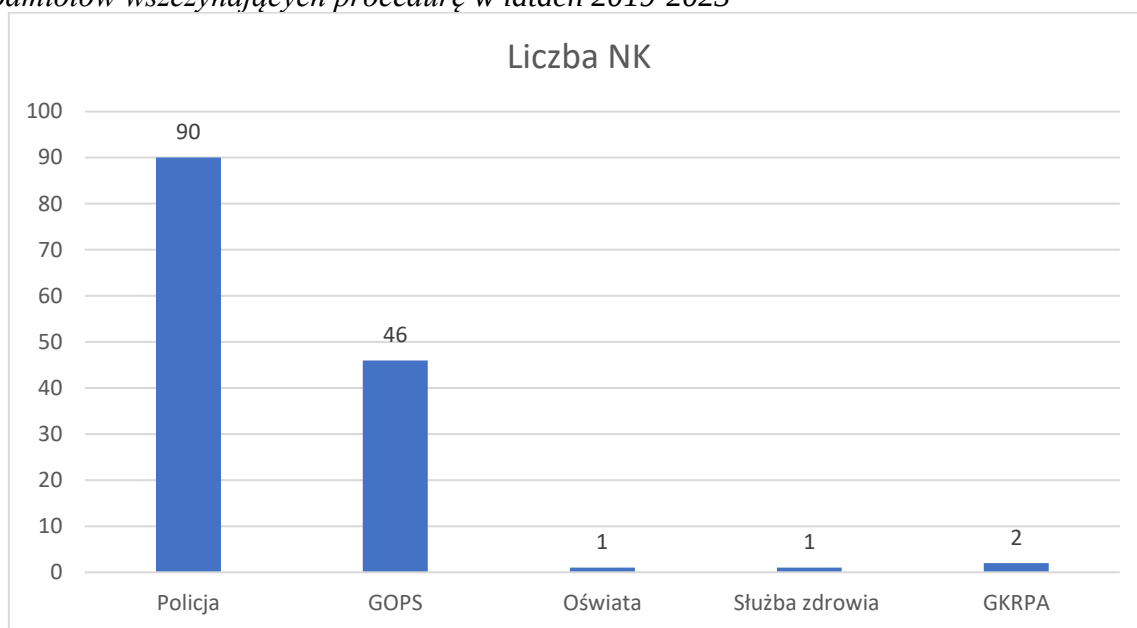
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Zgodnie z § 2 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta A wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta Część A przez przedstawicieli następujących podmiotów:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- policji
- oświaty
- służby zdrowia

Wykres nr 2 przedstawia liczbę wszczętych procedur Niebieskie Karty przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów na przestrzeni lat 2019-2023. Z danych wynika, iż przeważająca ilość formularzy Niebieska Karta Część A sporządzana jest przez funkcjonariuszy Policji. Najczęściej dokonuje się to podczas przeprowadzanych interwencji domowych.

Wykres 2. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta część A” z uwzględnieniem podmiotów wszczynających procedurę w latach 2019-2023

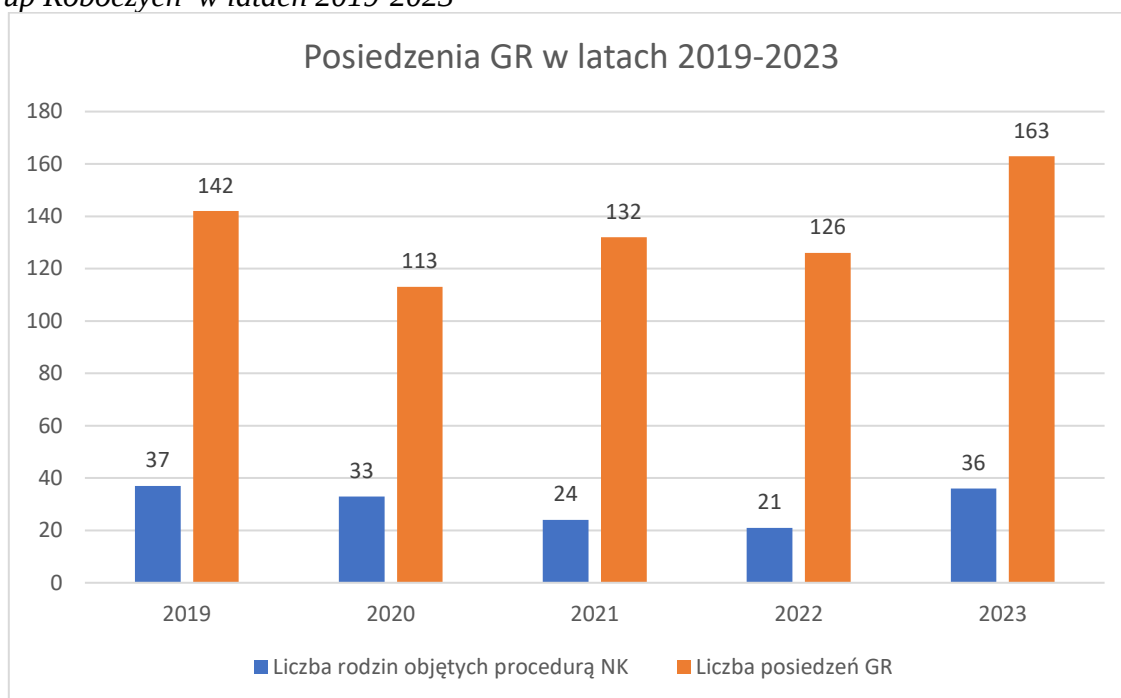

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Do pracy z każdą rodziną dotkniętą przemocą Zespół Interdyscyplinarny powoływał grupę roboczą, w skład której wchodził przedstawiciel wymienionych wyżej podmiotów/instytucji. W wykresie nr 3 ujęto dane dotyczące liczby rodzin objętych pomocą w ramach procedury Niebieskiej Karty w zestawieniu z liczbą posiedzeń grup roboczych.

W 2020 roku, mimo obostrzeń związanych z epidemią COVID- 19, liczba posiedzeń grup roboczych nie zmniejszyła się. Posiedzenia grup roboczych odbywały się regularnie – w sposób zdalny – zaś pracownicy socjalni oraz dzielnicowi na bieżąco monitorowali sytuację w rodzinach, kontaktowali się z osobami pokrzywdzonymi, a w razie potrzeby inicjowali dalsze działania. Należy zaznaczyć, że w okresie największych obostrzeń, tj. od marca do maja 2020 r. na terenie gminy nie odnotowano wzrostu liczby wszczynanych procedur Niebieskiej Karty w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Wykres 3. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w stosunku do liczby posiedzeń Grup Roboczych w latach 2019-2023

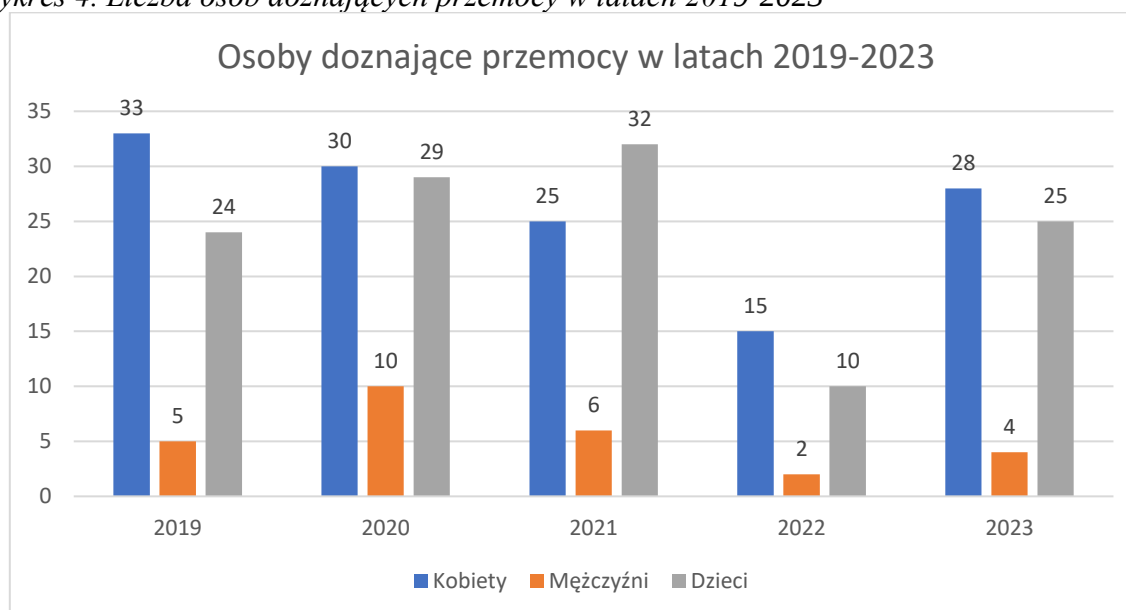

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Charakterystyczną cechą przemocy domowej jest dysproporcja sił, dlatego najczęściej dotyka ona osoby słabsze. Zwykle są to kobiety, dzieci oraz osoby starsze lub niepełnosprawne. Z analizy danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że na terenie Gminy Somonino osobami najczęściej doświadczającymi przemocy są kobiety, natomiast osobami najczęściej stosującymi przemoc - mężczyźni.

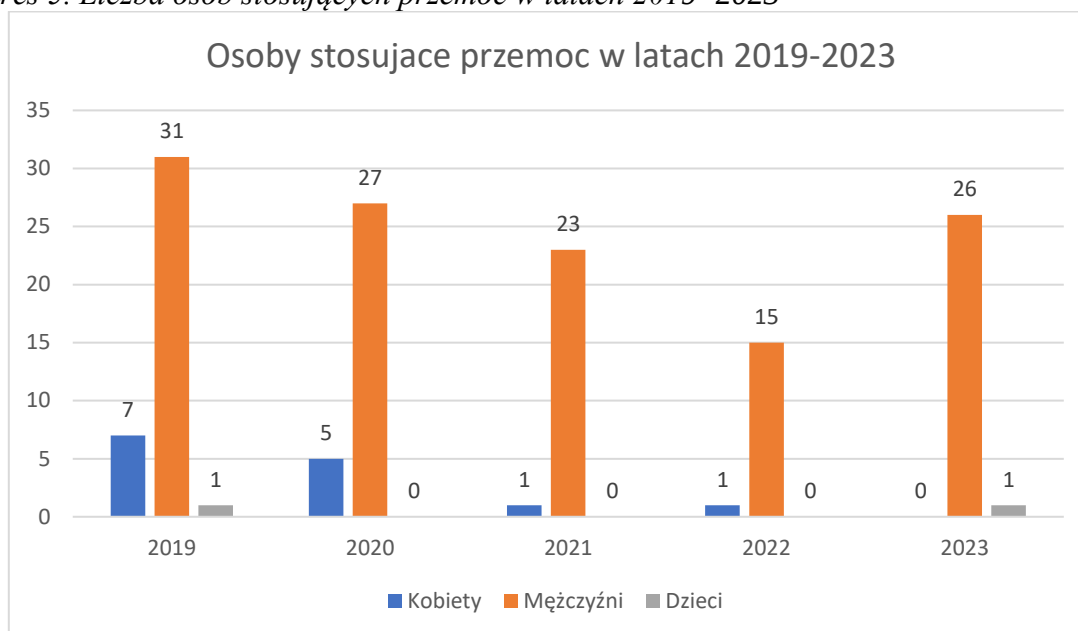
Poniższe wykresy przedstawiają liczbę osób doświadczających przemocy oraz liczbę osób stosujących przemoc.

Wykres 4. Liczba osób doświadczających przemocy w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Wykres 5. Liczba osób stosujących przemoc w latach 2019 -2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Analizując dane Zespołu Interdyscyplinarnego można zaobserwować malejącą liczbę małżeństw w wieku poprodukcyjnym, w których występuje problem przemocy, natomiast wzrostowi ulega liczba rodzin, w których różnego rodzaju przemocy doświadczają małe dzieci. Można się zastanowić czy jest to rzeczywiście wzrost samych przypadków przemocy wobec dzieci, czy też częściej dochodzi do ich ujawniania. Wydaje się, że jako społeczeństwo jesteśmy coraz bardziej wrażliwi na krzywdę dzieci i częściej jesteśmy skłonni reagować w takich sytuacjach. Najczęściej procedury Niebieskie Karty wobec dzieci są wszczynane z inicjatywy pedagogów, pracowników socjalnych czy asystentów rodziny, ale zdarzają się sytuacje, że o krzywdzonych dzieciach informują pracownicy służb świadkowie np. sąsiedzi.

Uzależnienie a przemoc

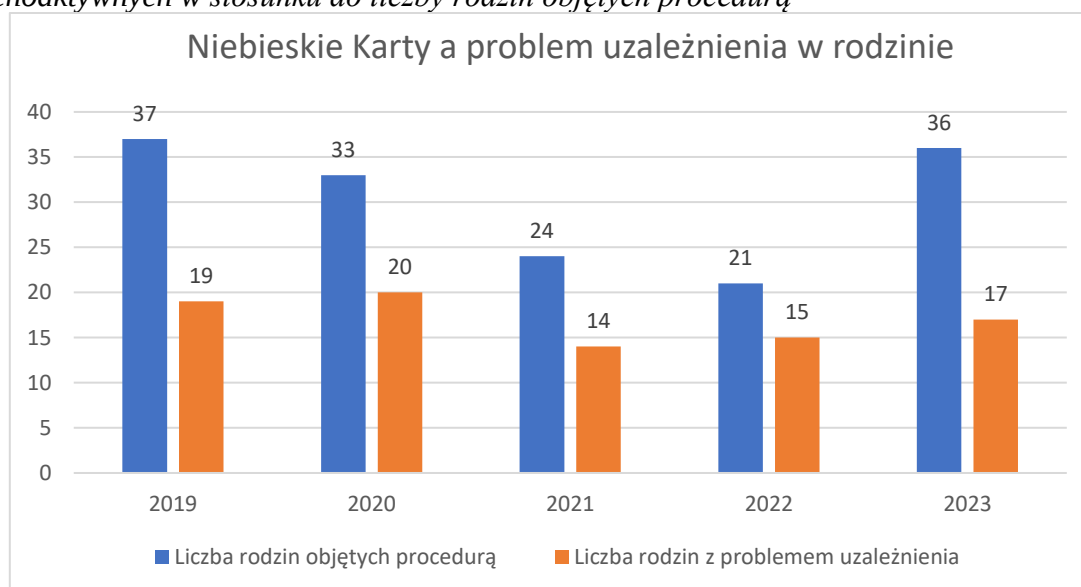
Z danych, w posiadaniu których jest Zespół Interdyscyplinarny wynika, że w większości rodzin dotkniętych przemocą występuje problem uzależnienia od alkoholu bądź substancji psychoaktywnych. Należy jednak zaznaczyć, że związek pomiędzy nadużywaniem alkoholu czy używaniem substancji psychoaktywnych a stosowaniem przemocy, nie ma charakteru przyczynowo-skutkowego, można jedynie mówić o ich współwystępowaniu. Przemoc fizyczna to zachowanie wyuczone, a nie wynik nadużywania substancji psychoaktywnej. Badania dowodzą, że większość sprawców przestępstw popełnionych przy użyciu przemocy, jest pod wpływem środków odurzających (alkoholu i narkotyków). Także wielu sprawców przemocy domowej krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu. Osłabia on kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób.

Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Około 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, że ma problemy związane z przemocą wobec najbliższych. Warto jednak podkreślić, że nadużywanie alkoholu

nie jest ani koniecznym, ani wystarczającym warunkiem stosowania przemocy. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej. Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

Wykres nr 6 przedstawia liczbę rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w poszczególnych latach w porównaniu do liczby rodzin z problemem alkoholowym i potwierdza, że alkohol sprzyja zachowaniom agresywnym i współtowarzyszy problemowi przemocy.

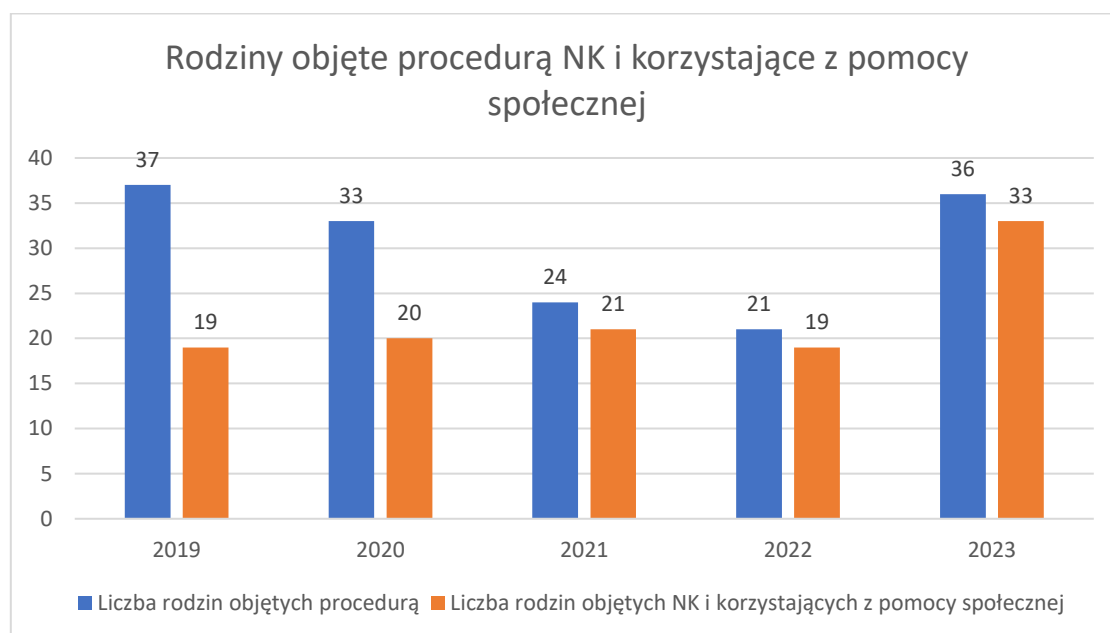
Wykres 6. Liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu lub substancji psychoaktywnych w stosunku do liczby rodzin objętych procedurą

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

Należy nadmienić, iż zjawisko przemocy wbrew panującym powszechnie opiniom nie występuje wyłącznie w rodzinach dysfunkcyjnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Dotyka rodziny niezależnie od ich statusu społecznego czy sytuacji finansowej. Z wykresu nr 7 wynika, że liczba rodzin dotkniętych przemocą i jednocześnie korzystających z różnych form pomocy społecznej stanowi mniej niż 75% ogólnej liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty. Może mieć to związek między innymi z poprawą sytuacji finansowej rodzin na skutek wprowadzenia od 2016 roku świadczenia wychowawczego 500+.

Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby rodzin objętych procedurą

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE NA TERENIE GMINY SOMONINO FUNKCJONUJĄCE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Do podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej należą:

Gminny Ośrodek Pomocy w Somoninie – zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą domową, udzielają kompleksowych informacji, organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, zapewniają w zależności od potrzeb całodobowe schronienie, koordynują prace w grupach diagnostyczno-pomocowych, realizują procedurę Niebieskie Karty, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somoninie - podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ma możliwość wzywania sprawców przemocy domowej na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych.

Posterunek Policji w Somoninie - przyjmuje zgłoszenia od ofiar i świadków o stosowaniu przemocy domowej oraz podejmuje interwencję w tych sprawach, a także realizuje procedurę Niebieskie Karty, funkcjonariusze uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Ponadto, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. daje policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Somoninie – kompleksowo realizuje procedurę Niebieskie Karty, dokonuje diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy, organizuje kampanie społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Placówki służby zdrowia – ośrodek zdrowia (lekarze, zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarki) - w razie rozpoznania symptomów świadczących o stosowaniu przemocy mają uprawnienia do sporządzenia formularza Niebieska Karta, przedstawiciel służby zdrowia uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Lekarz POZ jest zobowiązany do wystawienia bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.

Placówki oświatowe – przedszkola, szkoły - pedagodzy mają bezpośredni kontakt z dziećmi i młodzieżą, są uprawnieni do sporządzenia formularza Niebieska Karta, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Pedagodzy i psychologowie w ramach swych kompetencji obejmują dzieci i młodzież, ze zdiagnozowanym problemem przemocy, wsparciem na terenie szkoły.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej.

W Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- **profilaktyka:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową,
- **ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych),
- **oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,
- **podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII. CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Cel główny programu: **Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Somonino.**

Cel szczegółowy 1	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
Opis celu:	Edukacja grup społecznych mająca na celu wzrost świadomości mieszkańców gminy w zakresie problematyki przemocy domowej.
Działania:	1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy 2. Udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych akcji edukacyjnych

	3. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz stosowania prawidłowych metod wychowawczych (Szkoła dla Rodziców). 4. Rozpowszechnianie w środowisku lokalnym informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej. 5. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne
Wskaźniki:	• Liczba informatorów, ulotek, spotkań, kampanii • Liczba podmiotów prowadzących programy profilaktyczne i edukacyjne. • Liczba porad • Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. • Liczba uczestników zrealizowanych programów
Cel szczegółowy 2	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej.
Opis celu:	Zapewnienie profesjonalnej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc.
Działania:	1. Zapewnienie pomocy finansowej (poprzez zasiłki celowe, okresowe), rzeczowej oraz usługowej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie rodziny 2. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy specjalistycznej w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej, w tym. działalność punktu konsultacyjnego 3. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej bezpiecznego miejsca pobytu, 4. Zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie (zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej). 5. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej. 6. Funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych 7. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”
Wskaźniki:	• Liczba udzielonych porad. • Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba podjętych interwencji w rodzinie • Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej objętych pracą socjalną. • Liczba wydanych zaświadczeń lekarskich • Liczba spotkań zespołu oraz grup diagnostyczno-pomocowych

	• Liczba wszczętych oraz kontynuowanych Niebieskich Kart • Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej • Liczba dzieci, którym zapewniono o ochronę
Cel szczegółowy 3	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
Opis celu:	Zwiększanie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc
Działania:	1. Odseparowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy (zgodnie z art. 15a ust. 1 Ustawy o Policji) 2. Rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi oraz podmiotów które je realizują. 3. Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych. 4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz w programach psychologiczno – terapeutycznych 5. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej 6. Kierowanie na terapie odwykowe do placówek leczenia odwykowego oraz GKRPA.
Wskaźniki:	• Liczba osób stosujących przemoc, które otrzymały nakaz opuszczenia mieszkania • Liczba interwencji w rodzinie z powodu przemocy domowej • Liczba osób stosujących przemoc zgłoszonych do GKRPA • Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury. • Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 kk. • Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym • Liczba przekazanych informacji • Liczba osób, które przystąpiły do programów
Cel szczegółowy 4	Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
Opis celu:	Podnoszenie i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb, instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
Działania :	1. Szkolenia dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 2. Udział w szkoleniach i konferencji dla profesjonalistów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

	3. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej 4. Usprawnienie procedur związanych z wymianą informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (zgodnie z powiatowym programem) 5. Organizowanie szkoleń, superwizji i wsparcia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy
Wskaźniki:	• Liczba diagnoz, Liczba szkoleń, konferencji, seminariów, wizyt studyjnych. • Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach, seminariach. • Liczba super wizji • Liczba osób uczestnicząca w super wizji

VIII. SPODZIEWANE EFEKTY

Wszystkie działania planowane w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin zagrożonych oraz dotkniętych przemocą. Poprzez realizację programu planuje się osiągnąć następujące efekty :

- wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej
- nabycie przez mieszkańców gminy wiedzy na temat dostępnych form wsparcia dla rodzin dotkniętych przemocą domową
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową oraz świadków przemocy domowej
- podejmowanie skutecznych działań wobec osób stosujących przemoc
- poszerzenie wiedzy i umiejętności wśród profesjonalistów zajmujących się problematyką przemocy domowej
- zintensyfikowane działania interdyscyplinarne

IX. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Somoninie corocznie w terminie do dnia 31 marca przedkłada Radzie Gminy Somonino sprawozdanie z realizacji Programu.

Sprawozdania roczne będą sporządzane wg następujących wskaźników:

- liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej,
- liczba osób objętych pracą socjalną,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- liczba spraw zgłoszonych do GKRPA,
- liczba osób, które podjęły udział w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych,
- liczba osób w rodzinach objętych oddziaływaniami zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Somonino na lata 2024-2029 będą w szczególności środki własne gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.